

□

De heer **Roemer** (SP): Voorzitter. Ik dank de minister voor zijn heldere beantwoording van de vele vragen. De mooiste was dat wat erg leek op een vertragingstactiek, een leerproces blijkt te zijn. Ik hoop dat de ministeries daaruit leren en dat wij dat leerproces terugzien bij al die andere moties die zijn aangenomen en waarmee wij blij zijn. Ik wens alle ministeries daarbij vreselijk veel succes.

Een vraag blijft bij ons over – behalve dat de minister weet hoe de SP-fractie in dit dossier staat, dat hoeft ik niet te herhalen – namelijk over de financiële risico's bij de aanbesteding en de gevolgen daarvan. De minister heeft gezegd dat er geen enkele reden is om aan te nemen dat er meer overheidsgeld bij komt. Ik wil dat uiteraard geloven en ga daarvan uit. Mocht binnen het traject blijken dat er nieuwe feiten komen en dat dat anders blijkt te zijn, dan hoop ik dat de Kamer daarover tijdig wordt geïnformeerd en daarover tijdig een afweging kan maken en een juiste beslissing kan nemen.

□

Minister **Bos**: Voorzitter. Ik ben overdonderd door alle succeswensen. Die neem ik allemaal graag in ontvangst. Ik heb een paar kleine opmerkingen.

Er is makkelijk gezegd dat er maanden zijn verspeeld en dat er sprake zou zijn van een weinig coöperatieve opstelling van het ministerie van Financiën. Tegen dat type kritiek neem ik de mensen bij het ministerie in bescherming, vooral de mensen die zich op dit onderwerp uit de naad hebben gewerkt. Er is hard en constructief samengewerkt. Ik kan niet ontkennen dat er een veelheid aan ministeries betrokken is geweest bij dit project, dat er sprake is geweest van een gemeenschappelijk ontwikkelingsbedrijf, van individuele ministeries en aanverwante diensten en dat het met die complexiteit aan deelnemende partijen zeker voor de regio niet altijd makkelijk is geweest om snel en eenduidig met ons te kunnen werken. Ik geloof niet dat dat zozeer te maken heeft met een gebrek aan coöperatieve opstelling, maar aan het feit dat het niet alleen een complex vraagstuk is, maar dat wij ook nog eens complex zijn georganiseerd. Daarom zeg ik de heer Roemer dat wij daarvan leren. Wij zullen dat inderdaad de volgende keer beter moeten doen.

Ik bevestig de heer Haverkamp en anderen dat wij serieus naar Eindhoven zullen kijken. Als wij toch met een brief komen voordat wij de aanbestedingsdocumenten publiceren, is het mogelijk dat wij in die brief nog een keer vertellen hoe wij tegen het tijdpad aankijken. Onze indruk is echt, maar ik zal dat nog een keer nalopen, dat een totale procedureduur van 15 dagen alleen maar kan als je de vooraankondiging 52 dagen daarvoor doet. Als je dat niet doet, zou de procedure 52 dagen moeten duren. Het antwoord op die vraag en die toets zullen wij nogmaals in de brief zetten. Ik kan mij voorstellen dat wij in de brief ook ingaan op de vraag van de heer Tang wat precies de voorwaarden zijn en hoe die niet in de weg staan, zodat wij er hopelijk met elkaar een beetje prettig uitkomen. Ik zeg de heer Roemer toe dat wij de Kamer tijdig zullen informeren, mochten er binnen het traject financiële problemen ontstaan.

Het aannemen van de motie van de heer Ten Broeke ontraad ik omdat wij op dit moment bezig zijn met een

zorgvuldig proces. Als wij gevolg zouden geven aan het aannemen van deze motie, lopen wij het risico dat wij niet alleen de zorgvuldigheid op het spel zetten, maar ook het tempo uit het proces halen. Als ik de Kamer goed heb gehoord, is dat het laatste wat wij zouden moeten willen.

Overigens, als de stemming over deze motie vanmiddag plaatsvindt, moet ik mij excuseren omdat ik dan in overleg ben met de Kamer. Oh nee, dat kan niet, want als er gestemd wordt zijn die Kamerleden er helemaal niet. Dan ben ik er dus wel.

De **voorzitter**: Dat excuus gaat niet op, want de Kamerleden zitten dan allemaal hier.

Minister **Bos**: Ik merk het wel.

De heer **Haverkamp** (CDA): Voorzitter. Ik heb een vraag aan de heer Ten Broeke nu de minister over zijn motie heeft gezegd dat deze zelfs tot vertraging zou kunnen leiden. Is hij bereid de motie in te trekken?

De heer **Ten Broeke** (VVD): Integendeel meneer Haverkamp. De motie leidt niet tot vertraging, dat weet de minister ook heel goed. De minister houdt vast aan zijn eigen logica, dat is zijn goed recht. Wij zullen zien.

Minister **Bos**: Voorzitter. Dat is de logica van de VVD-fractie van krap een jaar geleden. Dan luister ik een keer naar haar en dan is het weer niet goed.

De **voorzitter**: Ik ben soms heel blij dat ik niets hoeft te zeggen.

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt van 13.45 uur tot 14.30 uur geschorst.

□

De **voorzitter**: Op de tafel van de griffier ligt een lijst van ingekomen stukken. Op die lijst staan voorstellen voor de behandeling van deze stukken. Als voor het einde van de vergadering daartegen geen bezwaar is gemaakt, neem ik aan dat daarmee wordt ingestemd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, toe te voegen aan de agenda van volgende week:

- het wetsvoorstel Goedkeuringswet Verdrag van Lissabon (31384, R1850);
- het wetsvoorstel Wijziging van de Wet rijonderricht motorrijtuigen 1993, naar aanleiding van de evaluatie van de doeltreffendheid en de effecten van deze wet in de praktijk (31278);
- het wetsvoorstel Goedkeuring van het Besluit van de Raad van de Europese Unie betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese gemeenschappen (31359).

Ik stel voor, toestemming te verlenen tot het houden van een wetgevings- c.q. notaoverleg met stenografisch verslag op maandag 30 juni 2008, van 10.00 uur tot 13.00

Voorzitter

uur, van de vaste commissie voor Defensie over het veteranenbeleid.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Kamp.

De heer **Kamp** (VVD): Voorzitter. Wij hadden afgelopen dinsdag een algemeen overleg over de uitvoering van het generaal pardon. Zou u dat verslag op de agenda willen zetten? Ik wil het dan vooral hebben over de stelling van de staatssecretaris dat de huisvesting van 27.500 generaalpardonners er niet toe leidt dat anderen langer op een socialehuurwoning moeten wachten.

De **voorzitter**: Wenst een van de leden het woord over dit verzoek? Dat is niet het geval. Dan stel ik voor, dit verslag toe te voegen aan de agenda van volgende week. Het woord is aan mevrouw Agema.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. Ten eerste wil ik u verzoeken het verslag van het algemeen overleg over zwerfjongeren op de plenaire agenda te plaatsen.

De **voorzitter**: Ik zie hier staan: modernisering AWBZ. Is dat wat u bedoelt?

Mevrouw **Agema** (PVV): Ja, ik bedoel de modernisering AWBZ.

De **voorzitter**: Dan stel ik voor, dat verslag toe te voegen aan de agenda van volgende week. Mevrouw Agema, uw tweede verzoek.

Mevrouw **Agema** (PVV): Voorzitter. Vandaag bereikte mij het bericht dat baby's te koop worden gezet via internet. Baby's zijn echter geen handelswaar. Het is mogelijk dat draagmoeders grof geld verdienen aan het illegaal afstaan van kinderen. Wettelijke verboden worden omzeild, illegale procedures worden legaal gemaakt en er wordt voorgesteld om zorgpasfraude te plegen.

De **voorzitter**: En wat is uw voorstel?

Mevrouw **Agema** (PVV): Ik zou hierover graag met spoed debatteren met de Kamer.

De **voorzitter**: Wenst een van de leden het woord over dit verzoek? Het woord is aan de heer Van der Vlies.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Mijn fractie heeft begrip voor dit verzoek, maar zou daar de minister van Justitie wel bij betrokken willen zien, gelet op het thema van dit eventuele debat.

Mevrouw **Azough** (GroenLinks): Dat zou wat mij betreft ook gelden, maar ik wil graag eerst een brief van beide bewindslieden om wat meer helderheid over deze zaak te krijgen.

De **voorzitter**: Anderen? Ik zie geen steun voor een spoeddebat, maar wel steun voor een brief.

Mevrouw **Agema** (PVV): Dan hoop ik dat die brief met

spoed kan komen, nog voor aanstaande dinsdag. Wij kijken daarna verder.

De **voorzitter**: Ja. Wij zullen het stenogram van dit gedeelte van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet.

Het woord is aan de heer Jansen.

De heer **Jansen** (SP): Voorzitter. De SP-fractie wil graag voor de regeling van aanstaande dinsdag een brief ontvangen van de minister van Economische Zaken, over de voorgenomen opschaling en daarna de verkoop op termijn van Essent. Wij overwegen na ontvangst van de brief om een spoeddebat aan te vragen.

De heer **Ten Hoopen** (CDA): Mijn collega Hessels heeft daarover ook al vragen gesteld. Ik stel voor dat wij die vragen rappelleren, zodat die er zijn. Dan kunnen wij volgende week de afweging maken.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): De GroenLinks-fractie geeft haar steun aan het verzoek om de brief. Wij moeten dan dinsdag even verder kijken.

De heer **Jansen** (SP): Ik ben het eens met beide opmerkingen.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram snel doorsturen. Laten wij er gewoon van uitgaan dat wij de brief dinsdag hebben. Bij de regeling van dinsdag bepaalt de Kamer wat zij verder wil.

Het woord is aan de heer Fritsma.

De heer **Fritsma** (PVV): Voorzitter. Ik wil graag een spoeddebat met de staatssecretaris van Justitie en de minister voor Wonen, Wijken en Integratie over het feit dat de staatssecretaris eergisteren heeft aangegeven dat mensen die in aanmerking komen voor de pardonregeling geen voorrang krijgen op de woningmarkt, terwijl nu duidelijk vaststaat dat dit wel degelijk het geval is. Mijns inziens kan met de schriftelijke reactie hierop van beide bewindslieden geen genoegen worden genomen en ook niet met de voorrangssituatie zelf; vandaar dit verzoek om een spoeddebat.

De **voorzitter**: Ik kan mij vergissen, maar volgens mij is hier net een VAO over aangevraagd. Klopt dat, mijnheer Kamp? Is dat hetzelfde onderwerp?

De heer **Kamp** (VVD): Ja, het gaat over hetzelfde punt. Ik denk dat wij het bij het VAO regulier kunnen afhandelen.

De **voorzitter**: Mijnheer Fritsma, u hebt geen steun voor een spoeddebat.

De heer **Fritsma** (PVV): Ik begrijp dat ik geen steun heb. Ik wil nog wel benadrukken dat ik vind dat deze kwestie iets uitgebreider aandacht verdient dan bij een VAO en ook iets urgenter aandacht, maar ik begrijp de uitkomst.

De **voorzitter**: Dank u wel.

Het woord is aan de heer Atsma.

De heer **Atsma** (CDA): Voorzitter. Deze week wordt op verschillende plaatsen in Nederland en ook in het buitenland melk uitgereden door boeren, met name

Voorzitter

melkveehouders, op het land. Dat wil de CDA-fractie absoluut niet, zeker niet in een tijd dat er wereldwijd een toename is van de schaarste aan voedsel. Tegelijkertijd is het niet uit te leggen dat, terwijl de vraag naar melk en zuivel wereldwijd enorm stijgt, de prijs plotseling vrij sterk daalt. Wij willen de minister van LNV en de staatssecretaris van EZ graag op korte termijn om een marktanalyse vragen en ook antwoord krijgen op de vraag hoe het prijsmechanisme in deze sector werkt.

De **voorzitter**: Hebt u een termijn in gedachten?

De heer **Atsma** (CDA): Met het oog op een aantal raden die eraan komen, willen wij graag binnen een week een reactie van het kabinet hebben.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram van dit gedeelte van de vergadering doorgeleiden naar het kabinet.
Het woord is aan de heer Blok.

De heer **Blok** (VVD): Voorzitter. De staatssecretarissen van Financiën en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport hebben aangegeven dat zij uiterlijk 1 juni aanstaande een convenant wilden sluiten over de positie van zelfstandigen in de thuiszorg. Wij hebben zojuist van de betrokken partijen gehoord dat het convenant er niet voor 1 juni zal zijn, waardoor de onzekerheid voor de zelfstandigen en hun patiënten blijft voortduren. Daarom wil ik mede namens mevrouw Vos van de PvdA-fractie een brief vragen – het is zondag 1 juni, dus ik wil die graag maandag hebben – over de stand van zaken rond het convenant en over de uitvoering van de aangenomen motie van mevrouw Vos en mijzelf waarin wij vragen om aan diegenen die vorig jaar nog over een VAR beschikten en in de zorg werkten, de mogelijkheid te bieden om door te werken op basis van de oude VAR.

De **voorzitter**: Ik stel voor, het stenogram van dit gedeelte van het debat onder de aandacht te brengen van het kabinet.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Van Gerven.

De heer **Van Gerven** (SP): Voorzitter. Ik wil graag het verslag van het algemeen overleg Masterplan buitenland op de plenaire agenda laten plaatsen.

De **voorzitter**: Wij voegen het toe aan de agenda van volgende week, als dat lukt.
Het woord is aan de heer Heerts.

De heer **Heerts** (PvdA): Voorzitter. Wij hebben vanochtend van de minister van Justitie antwoord gehad naar aanleiding van het spoeddebat over de kwestie Nekschot, maar de brief maakt niet duidelijk wat de rol is van de minister zelf. Ik wil graag een aanvullende brief van de minister over de vraag wat nu exact zijn rol is om daarmee de mogelijke suggestie van een politieke arrestatie weg te nemen.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram van dit gedeelte van de vergadering onder de aandacht brengen van het kabinet.
Het woord is aan mevrouw Vos.

Mevrouw **Vos** (PvdA): Voorzitter. Ik wil graag schriftelijke vragen rappelleren die ik heb gesteld op 15 april jongstleden over de verkoopmethoden van Pretium en Lotto. Ik ben inmiddels ongeveer gedaagd door die club. Ik wil van de minister van Justitie en de staatssecretaris van Economische Zaken heel graag zo snel mogelijk antwoord op deze vragen.

De **voorzitter**: Wij zullen het stenogram onder de aandacht brengen van het kabinet.

Volgens mij heb ik geen andere verzoeken voor de regeling of toch, mevrouw Ouwehand? Heb ik iets gemist of hebt u iets bedacht?

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Ik heb het gisteren al aangekondigd. Wij willen graag een VSO onder voorbehoud op de agenda van vandaag. Wij wachten nog steeds op de antwoorden, maar deze regeling is de laatste mogelijkheid om aan te geven dat wij zeer waarschijnlijk een motie zullen indienen.

De **voorzitter**: Wij zullen het VSO plannen. Dat zal dan vanavond zijn.

Voordat wij overgaan tot stemmingen, meld ik dat mevrouw Verdonk afwezig is.

Aan de orde zijn de **stemmingen over moties**, ingediend bij het debat over **het project Vervanging F-16**, te weten:

- de motie-Roland Kortenhorst/Voordewind over een vergelijkende kandidatenanalyse voor de vervanging van de F-16 (26488, nr. 77);
- de motie-Roland Kortenhorst/Voordewind over tijdige ondertekening van de overeenkomst aangaande de testfase van de JSF (26488, nr. 78);
- de motie-Van Bommel c.s. over niet tekenen van het memorandum of understanding voor de testfase van de JSF (26488, nr. 79);
- de motie-Van Bommel c.s. over afspraken over de afdracht van het bedrijfsleven (26488, nr. 80);
- de motie-Van Bommel c.s. over een nieuwe vergelijking van alle opties ter vervanging van de F-16 (26488, nr. 81);
- de motie-Brinkman c.s. over staken van de deelname aan de ontwikkeling van de JSF (26488, nr. 82);
- de motie-Brinkman over vergelijking door de Rekenkamer van alle opties ter vervanging van de F-16 (26488, nr. 83);
- de motie-Eijsink over de opzet van de end-life-update van de F-16 (26488, nr. 84).

(Zie vergadering van 28 mei 2008.)

De **voorzitter**: De motie-Roland Kortenhorst/Voordewind (26488, nr. 78) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Roland Kortenhorst, Voordewind en Eijsink. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 85 (26488).

De motie-Brinkman c.s. (26488, nr. 82) is in die zin gewijzigd dat zij thans is ondertekend door de leden Brinkman, Van Velzen, Van Bommel en Peters. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 86 (26488).

De motie-Eijsink (26488, nr. 84) is in die zin gewijzigd dat zij thans luidt: